

ПРОБЛЕМИ АДАПТАЦІЇ ЗАКОРДОННИХ НАПРЯМКІВ РОЗВИТКУ ФІНАНСОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ В УКРАЇНІ

Баляба Е. Є., студент

*Науковий керівник: Приймаченко Н. В., к. г. н., ст. викладач
Національний університет фізичного виховання і спорту України*

Фінансовий менеджмент є системою методів, принципів та форм грошових відносин. Суть фінансового менеджменту полягає у правильному розподілі фінансів та їх керуванні. Питання розвитку фінансового менеджменту на території України у своїх наукових доробках мають такі дослідники, як Калініченко О.В., Осадчук Ю.М., Суханова А.В та ін. Вони є представниками таких відомих в Україні наукових шкіл, як Національний транспортний університет, Харківський національний автомобільно-дорожній університет та Національний університет державної податкової служби України.

Актуальність нашої теми досліджень визначається тим, що в наш час в ринковій економіці акцент з суто виробничого управління змінюється на фінансове управління. Потреба покращення фінансових результатів призводить до практичного інтересу підприємця запобігти фінансових втрат, а отже викликає потребу у створенні ефективної системи фінансового менеджменту.

Фінансовий менеджмент, як самостійну наукову дисципліну почали глибоко вивчати у 50-60рр. ХІХст. У другій половині ХІХст. підприємства відчували гостру необхідність у використанні нових підходів до формування та розподілу ресурсів [1, 4]. У той час на території України тільки відмінили кріпосне право відбулася революція і Україна увійшла до складу СРСР. Країна увійшла до системи закритої економіки, і підприємства були виключно державними. В той час більша частина лідируючих країн вже мала мережу приватних підприємств, які взаємодіяли з державними та між собою. Після розвалу СРСР більша кількість підприємств була приватизована та перекваліфікована. Проте, це не покращило ситуацію для розвитку фінансового менеджменту, адже майже усі приватизовані підприємства у той час не мали ні прозорої бухгалтерії, ні кваліфікованих кадрів, ні керувалися державними органами.

Динаміка кількості суб'єктів господарювання протягом 2011-2015рр., особливо активно стагнація економіки відчутна у сфері малого та середнього бізнесу [Таблиця 1]. Так як малий та середній бізнес є основою підприємництва країни, зменшення таких

підприємств негативно впливає на стан та розвиток економіки всієї держави [7].

Фінансовий менеджмент є важливою сферою діяльності в усіх видах бізнесу. У наш час багато підприємств різного масштабу намагається перейняти досвід закордонних колег. У тому числі закордонні фірми, маючи тут філіали своїх компаній прибігають до тієї ж схеми розвитку відділів та навчання кадрів, але це не завжди є дієвим. Загалом всі проблеми пов'язані з тим, що, по-перше у нашій країні дуже недосконала нормативно-правова база. Зайшовши на державний сайт та вивчивши закони про інвестування можна прослідити динаміку прийняття законів щодо захисту та розподілу закордонних інвестицій на території держави. Періоди між прийняття законів в середньому 4 роки [3]. Це свідчить про те, що при виборі нової влади, вона тільки на початкових етапах дає поштовх для залучення коштів з інших країн, приймаючи закони та відкриваючи нові відділи і державних структурах для контролю цих процесів. Де-юре – механізми є повністю працездатними, але де-факто – значна частина інвестицій, яка мала б піти на виконання дій, йде на їх керування. На рівні з цією проблемою існує ще одна – система державних підприємств. Щоб зібрати потрібний підприємцю пакет документів для більшості операцій, будучи за кордоном – документи можна замовити онлайн, факсом або поштою, що значно економить час. У нашій країні ви маєте обійти декілька кабінетів, або навіть декілька державних установ, що збільшує час очікування до декількох тижнів. Третьою проблемою є комп'ютеризація. Наприклад, при електронній реєстрації підприємства, пілотного проекту або електронного підпису, наступного дня зайшовши у свій кабінет, користувач може не знайти сторінки з документом заповненим напередодні. Звідси можемо зробити висновок, що комп'ютеризація з самого початку є малоконтрольованою, за недостатнім фінансуванням. Це відбувається через розвиток внутрішньої невідповідності між завданнями та можливістю виконання розпоряджень різними підрозділами міністерств та відомств. Часто можна спостерігати невідповідність між об'ємом виділених коштів на проект, строками його виконання та результатом.

Третьою проблемою є кваліфікація кадрів. Заклади вищої освіти часто мають менеджмент як спеціальність у виборі дисциплін для абітурієнтів, але протягом навчального періоду майбутній менеджер

навчається класичному виду організації, облаштування, організації менеджерського персоналу та організації збуту продукції підприємства, а особливості залучення закордонних фінансів до бюджету вимушений навчатись вже на підприємстві.

Проаналізувавши інвестиції в Україну (Див. таблицю 1), можна зробити висновок, що динаміка надходження коштів нестабільна. З 2010 р. по 2012 р. інвестування в економіку нашої країни набирало обертів. В період 2013-2014 р. вона значно втратила привабливість для інвесторів через нестабільну політичну ситуацію в країні. У 2015-2016 рр. об'єм інвестицій зріс у 6-7 разів, порівняно з попереднім роком, але за наступні три роки динаміка почала зростати дуже повільними темпами, так можна очікувати, що у 2019 р. вона досягне 2,6 млрд. доларів.

Таблиця 1 - Динаміка кількості підприємств в Україні 2011-2015роки [6].

Роки	Юридичні особи			Фізичні особи	
	Великі	Середні	Малі	Суб'єкти середнього підприємництва	Суб'єкти малого підприємництва
2011	659	20753	354283	306	1325619
2012	698	20189	344048	361	1234831
2013	659	18859	373809	351	1328392
2014	497	15906	324598	712	1590448
2015	443	14290	314703	847	1416668

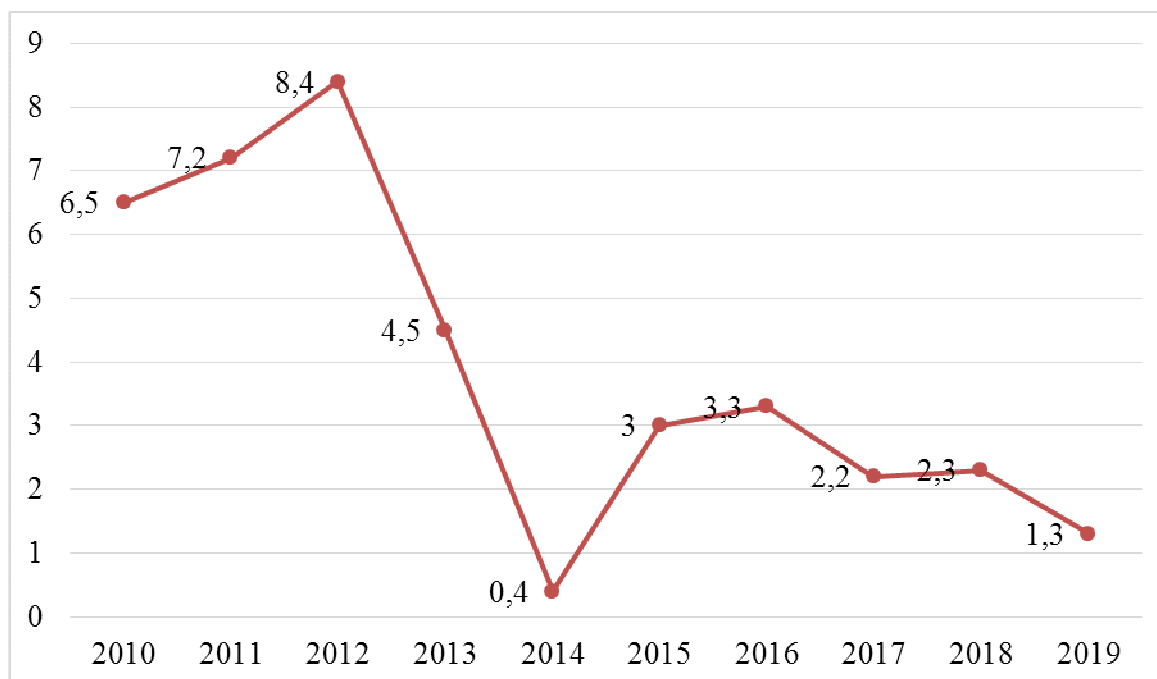

Рисунок 1 - Прямі іноземні інвестиції в Україну млрд. USD. (За даними Державної статистики України. * січень – червень) [5]

Отже, в рамках зміни виробничого управління на фінансове, створення умов для фінансового менеджменту є важливими питанням для підприємців. Починаючи від молодих суб'єктів господарювання до тих, які мають багаторічний досвід залучення інвестицій, що визначається постійними змінами у політичній, економічній і соціальній сфері, також у сферах будівництва, оптової та роздрібно торгівлі, розміщення, фінансових та професійних послуг [2]. Україна не має сприятливого клімату для розвитку підприємств, працездатно налагодженої нормативно-правової бази, яка добре відгукується на потреби підприємців з залученням новітніх технологій та спрощенням процедур отримання дозволів та реєстрацій.

Література.

1. Герасимчук З. В. Фінансовий менеджмент / З. В. 1. Герасимчук, І. М. Вахович – Луцьк: Волинське обласне редакційно-видавниче підприємство “Надстир’я” (державне), 2007. – (Видання друге, перероблене і доповнене). – С. 412.
2. Збірник статистики підприємництва в Україні [Електронний ресурс] // ОЕСР. – 2018. – Режим доступу до ресурсу: <http://www.oecd.org/>.
3. Інвестиційне законодавство: стан, проблеми, перспективи [Електронний ресурс]. – 2012. – Режим доступу до ресурсу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/n0015323-12>.
4. Кузьменко Л.В., Кузьмін В.В., Шаповалова В.М.. Фінансовий менеджмент: Навчальний посібник. / Херсон, 2003р.- 240 с.. 2003
5. Надходження прямих інвестицій в Україну [Електронний ресурс] // Державна служба статистики України.–2018.–Режим доступу до ресурсу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
6. Осадчук Ю. М. Необхідність фінансового менеджменту як складової ефективної системи управління підприємством / Ю. М. Осадчук, С. В. Фертюк. // Хмельницький кооперативний торговельно-економічний інститут. – 2013. – С. 8.
7. Суханова А. В. Роль фінансового менеджменту на підприємстві / А.В. Суханова , В.О. Свіжевський. // НУДФСУ. – 2016. – С. 2.